

SZANIEC

GORZÓW WLKP.
sierpień 1987
Nr 22/88

BIULETYN INFORMACYJNY RUCHU MŁODZIEŻY
NIEZALEŻNEJ

MYŚLAĆ OJCZYŻNA

/Fragment poematu/

Całym sobą płacisz za wolność - więc
to wolnością nazywaj, że możesz płacąc
ciągle na nowo siebie posiadać.
Tą zapłatą wchodzimy w historię
i dotykamy jej epok:
Którędy przebiega dział pokoleń między
tymi, co nie dopłacili, a tymi, co
musieli nadpłacić? Po której jesteście my
stronie?

/Karol Wojtyła/

od redakcji

Oddajemy do Waszych rąk specjalny
"pielgrzymkowy" numer "Szańca".
Dla wielu będzie to być może pierwsze
zestknięcie się z naszym piśmem. Życzymy
przyjemnej lektury i mamy nadzieję
że tym wszystkim, którzy wezmą "Szańca"
do ręki po raz pierwszy będziemy
mogli powiedzieć: "cześć! do zobaczenia
we wrześniu, już w szkole!".

OD REDAKCJI

PAPIEŻ o nas dla nas I ZA NAS

Na początku czerwca br. już po raz
trzeci przeżywalismy wizytę Papieża-
-Polaka w Ojczyźnie. W 1979 Ojciec św.
chciał pokazać Polakom, że potrafią
być wolni, i pielgrzymka ta w niewy-
mierny sposób owocowała w sierpniu
1980 roku. W 1983 podtrzymywał na du-
chu naród złamany stanem wojennym.
A teraz?

Po powitalnym, socjalistyczno-pro-
pagandowym bełkocie Generała o wyzys-
ku zakapitalistów, o pokoju za który
walczą państwa socjalistyczne itp.
Jan Paweł II odpowiedział:
"Jeśli chcecie zachować pokój, pamię-
tajcie o człowieku. Pamiętajcie o je-
go prawach, które są niezbywalne, bo
wynikają z samego człowieczeństwa każ-
dej ludzkiej osoby. Pamiętajcie między
innymi o jego prawie do wolności re-
ligijnej, stowarzyszania się, wypowia-
dania swoich poglądów. /szelkie narusza-
nie i nieposzanowanie praw człowieka
stanowi zagrożenie dla pokoju.

c.d. na str.

PRZYŁĄCZ SIĘ DO NAS!

Ruch Młodzieży Niezależnej powstał
na początku 1983 roku. Od kwietnia
1983 ukazuje się "Szaniec" - biuletyn
RMN-u. Celem naszego ruchu jest wal-
ka o Polskę niepodległą, demokratycz-
ną i sprawiedliwą społecznie. Do celu
tego pragniemy zmierzać kształtując
postawę młodego pokolenia w duchu praw-
dy, wolności, tolerancji, miłości i
pokoju.

Samowychowanie - to zadanie, które
pragną podejmować uczestnicy RMN-u,
zadanie trudne, ale jednocześnie nie-
zwykle ważne. Gdy nie wychowuje szkoła
często również i rodzina wychowawcą
musimy się sami. Samokształcenie jest
jedną z propagowanych przez nas form
wychowania.

RMN jest ruchem ponadpolitycznym,
skupiającym głównie młodzież szkół
średnich. Nie opowiadamy się za jakimś
ściśle określonym kierunkiem myślenia
politycznego. W naszym Ruchu jest miej-
sce dla wszystkich młodych ludzi, któ-
rzy pragną służyć Ojczyźnie.

Nie dysponujemy żadnym lekarstwem
na teraźniejszość. Nie mamy do zaofero-
wania nic oprócz poszukiwań własnej
drogi życia przez każdego z Was. Ze
swej strony zapewniamy dostęp do nie-
zależnej prasy, książek, naszych biblio-
tek, możliwości poznania ludzi, o któ-
rych słyszysz z komunistycznej prasy,
że kłami i podważają niepodważalne prze-
cież /a jakże! / i wiele podobnych,
a może nawet ciekawszych rozrywek.

Lepiej działać w RMN-nie niż być
w ZSMP, lepiej knuć niż "opać".
Poszukuj swojej wolności.
Poszukuj swojej niezależności.
Poszukuj razem z nami.

RMN to RUCH MŁODZIEŻY NIEZALEŻNEJ - RMN

Przecież pokój jest zawsze, mię-
dzy narodami i w łonie społeczeństwa,
w pośrodku narodów - dojrzałym owocem
sprawiedliwości społecznej.

Tylko wówczas naród żyje autentycz-
nie własnym życiem, gdy w całej orga-
nizacji życia państwowego stwierdza

c.d. str. 2
WIMBP

ciąg dalszy ze str. 1

swój paleniskowaty. Stwierdza, że jest gospodarzem w swoim domu".

Do tych słów nie trzeba chyba nic dodawać. Już w pierwszym dniu określily one charakter III pielgrzymki. Podczas jej trwania Ojciec św. mówił jeszcze m.in. w Krakowie na Plonach: "I każdy z nas jest wezwany, ażeby do tej trudnej historii dopisał nową rozdział, nową część, fragment". Do młodzieży w śleszynie arcybiskupiej: "Tak, więc jesteście jeszcze jednym pokoleniem Polaków, które znów stawia sobie sprawę wolności. ... wolności nigdy nie można posiadać. Wolność trzeba stale zdobywać. Wolność jest... jest własnością człowieka. Bóg stworzył go wolnym. Stworzył go wolnym. ... to pokolenie przy końcu tego stulecia musi sobie na nowo stawiać sprawę wolności. To jest zadanie, przed którym nikt nie może się cofnąć. Wszyscy są do tego zobowiązani przez sam fakt, że należą do tej wspólnoty, do tego narodu. Nie może być zdrowego społeczeństwa, jeżeli w nim sprawa wolności: wolności osobowej, wolności wspólnotowej, wolności narodowej nie jest rozwiązana do końca. Uczciwie. W dużej odpowiedzialności."

Do młodzieży na Westerplatte: "Więcej być dzisiejsze, dzisiejsze więcej być młodego człowieka to odważyć trwania pełnego inicjatywy: nie możecie z tego zrezygnować. Od tego zależy przyszłość każdego i wszystkich. Trwania pulsującego świadectwem wiary i nadziei. Więcej być to na pewno nie ucieczka od sytuacji trudnej. Każdy z Was, młodzi przyjaciele znajduje też w życiu jakieś swoje "Westerplatte". Jakis wymiar zadań, który trzeba podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakis obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można "zdezertować". Wreszcie - jakis porządek prawd i wartości, które trzeba "otrzymać" i "obronić" i tak jak to Westerplatte. Utrzymać i obronić dla siebie i dla innych."

I do świata pracy na Zaspie w Gdańsku: "Umowy gdańskie" pozostaną w dziejach Polski wyrazem tej właśnie narastającej świadomości ludzi pracy odnośnie do całego ładu społeczno-moralnego na polskiej ziemi. Długą one są genezą do tragicznego grudnia 1970. I pozostają wciąż zadaniem do spełnienia!"
"Jeśli organizacja życia zbiorowego zakłada zbyt ciasne ramy dla ludzkich moż-

liwości i ludzkich inicjatyw - nawet wtedy te prawa przegrają w lat. Jakiej inicjatywę "społecznej" - jest niestety przeciw społeczeństwu. Przeciw jego dobru - przeciw dobru wspólnemu.

Staratem się w swoich słowach mówić o Was i mówić za Was, żyjąc bowiem głębokie przeświadczenie, iż to, co się zaczęło dokonywać tu w Gdańsku, na Wybrzeżu i w innych środowiskach pracy w Polsce ma wielkie znaczenie dla przyszłości ludzkiej pracy. I to nie tylko na naszej ziemi, ale wszędzie."

To tylko parę fragmentów wybranych z papieskich homilii. Podobnych wypowiedzi dotyczących palących problemów społecznych możemy jeszcze znaleźć wiele. Tym razem Jan Paweł II pozostawił nam przesłanie bez niedomówień: mamy prawo i obowiązek upewnić się o wolność, o niezależność. W chwilach trudnych musimy wytrwać i pozostać sobą, na nas spoczywa obowiązek walki /ale walki w duchu ludzkiej solidarności/ o taki kształt Polski jaki sobie wyobrażamy. Czy potrafimy, szczerólnie my młodzi do końca odczytać słowa Ojca św? Czy czujemy obowiązek realizowania swojej wolności? To zależy tył ko od nas.

CZY WIESZ, że...

Czy wiesz, że jesteśmy najbardziej uropejszym krajem w uropie?
Czy wiesz, że mamy jeden z najwyższych procentów umieralności niemowląt w uropie?
Czy wiesz, że Warszawa, miasto prawie dwumilionowe jako jedno z dwóch stolic europejskich /obok Tirany/ nie posiada oczyszczalni ścieków?
Czy wiesz, że nakład prasy katolickiej wynosi 1,2. ogo lnego nakładu?
Czy wiesz, że w Polsce od 13 grudnia 1951 roku z przyczyn politycznych zgi-

PANI!!!

RMT

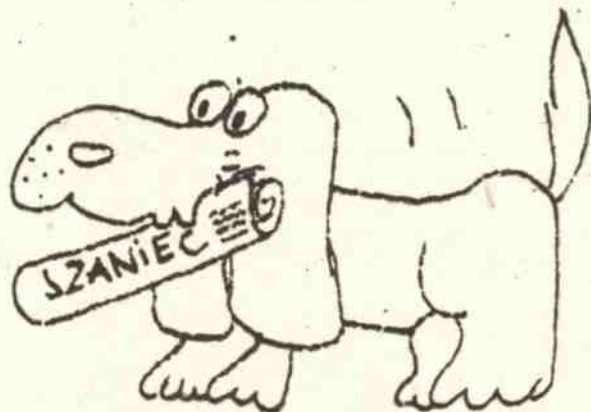
było kilkadziesiąt osób?
 Czy wiesz, że komuniści chcą postawić elektrownię jądrową we wsi Klempicz o tej samej mocy i na tych samych zasadach co w Czernobylu?
 Czy wiesz, że śmietnik atomowy chcą urządzić w bunkrach Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego lekceważąc wszelkie zasady bezpieczeństwa wypracowane na Zachodzie?
 Czy wiesz, że w oficjalnym obiegu niedostępne są dzieła wielu twórców polskiej kultury /Brandysa, Konwickiego, Miłosza, Herberta, Herlinga-Grudzińskiego itd/?
 Czy wiesz, że ciągle, mimo widocznych postępów w ostatnich latach, zakłamuje się historię?
 Czy wiesz, że chce się nam odebrać jedną z ostatnich zdobyczy Sierpnia 80r.? tzn. wolne soboty?
 Czy wiesz, że podczas ostatniej gwiazdki w Rumunii ogłoszono, że Dziadek Mróz zmarł i nie będzie zabaw i prezentów dla dzieci /równocześnie zakazano wyświetlania bajek/?
 Czy wiesz, że w Albanii I sekretarz KC w 1964 roku ogłosił, że Boga nie ma i od tej pory karane więzieniem jest posiadanie Biblii?
 Czy wiesz, że w Albanii plaży pilnują uzbrojeni żołnierze?
 Czy wiesz, że w NRD rocznie ginie wiele osób usiłujących przekroczyć grani-

cę z RFN-ą?
 Czy wiesz, że w Bułgarii w zeszłym roku zginęło kilka tysięcy Turków, których starano się siłą "zbułgaryzować"?
 Czy wiesz, że w Związku od rewolucji w okresie pokoju zginęło kilkanaście milionów ludzi?
 Czy wiesz, że w Rumunii, Bułgarii, Albanii istnieją obozy koncentracyjne, a w ZSRR łagry?
 Czy wiesz, że żyjesz w kraju totalitarnym?
 Czy wiesz, że ... Czy wiesz, że ...
 Otrząśnij się. Spatrz wokół i wy-ciągnij wnioski.

CO ROBI »WIP«?

Wszystko zaczęło się od wojska. Marek Adamkiewicz ze Szczecina jako jeden z pierwszych po stanie wojennym odmówił przysięgi wojskowej na wierność rządowi PRL i Armii Radzieckiej. Grupa jego kolegów i przyjaciół zaczęła protestować. Wysyłano ksiąteczki wojskowe do MON-u, zorganizowano głodówkę protestacyjną w Podkowie Leśnej. Domagano się uwolnienia Marka i przyznania prawa do odmowy przysięgi wojskowej. Później do tych postulatów dołączyło się żądanie prawa do odmowy służby wojskowej dla tych, którzy uważają ją za sprzeczną z własnym sumieniem.

Wojsko nie jest jedyną płaszczyzną działań WIP-u. Bardzo wiele uwagi poświęca się problemom ekologii. Walka o czyste środowisko naturalne, zwłaszcza dzisiaj, gdy Polska zajmuje I miejsce pod względem zanieczyszczenia w Europie, jest szczególnie ważna i konieczna. Zdając sobie sprawę z zagrożeń związanych chociażby z budową elektrowni atomowych w Barnowcu i Klempiczu, oraz planów składowania odpadów radioaktywnych pod Międzyrzeczem prowadzimy akcje protestacyjne oraz uczestniczymy w dyskusjach i

seminariach poświęconych tej problematyce.

Ważne miejsce zajmuje w działaniach WiP-u problematyka narodowościowa. Jesteśmy przeciwnikami sztucznych podziałów, nierówności i antagonizmów narodowościowych. Uznajemy prawo do równouprawnienia mniejszości narodowych. Propagujemy ideę indywidualnych traktatów pokojowych, zawieranych między osobami różnej narodowości. Uczestnicy WiP-u są przeciwnikami kary śmierci oraz współdziałając z Amnistią Międzynarodową /Amnesty International/ walczą o przestrzeganie praw człowieka.

WiP w Gorzowie

Ruch w krótkim czasie objął swym zasięgiem wiele miast. Jego idee dotarły też do nas. Początki WiP-u w Gorzowie wiążą się z odmową przysięgi wojskowej dokonaną przez Jarka Wojewódzkiego i Krzyska Sobolewskiego. Akcje petycyjne organizowane w ich obronie zainspirowały nas do wtopienia się w wir działań Ruchu. Od stycznia br. zaczęliśmy wydawać własne pismo - "Bez Przemocy".

Przedstawicielem WiP-u w Gorzowie jest Kazimierz Sokołowski.
Ruch Wolność i Pokój.

PAPIESKIE KULISY

W Gdańsku władze wypowiedziały społeczeństwu "wojnę propagandową" umieszczając trwałe plansze z hasłami w odpowiedzi na niesłuchanie bogaty wystrój dekoracji "papieskich". Ta wojna hieroglifów świadczy o zupełnym braku rozeznania nastrojów społecznych i została natychmiast przez władze przegrana. Do napisu NASZA PRACA OJCZYŹNIE doczepiono starannie wykonany ciąg dalszy I BOGU, do napisu BYLIŃNY JESTESMY DŁUŻSZA WALKA TRWAŁA O NAPIS NASZ USTRÓJ TO SOCJALIZM umieszczony na szczycie jednego z wieżowców na Zaspie. Najpierw przemalowano pierwszą literę na W, a kiedy władza przywróciła stan poprzedni i postawiła przed blokiem posterunek, pod spodem pojawiły się nowe transparenty: NIE BOJCIE SIĘ I PAN DA SIĘ SWOJEMU LUDZI.

okresie papieskiej pielgrzymki w ramach akcji "profilaktycznej" zatrzymać na czas od kilku do 48 godz. około 150 osób. Po wystąpieniach papieża

na Zamku i na KUL władze przeszły na "ręczne sterowanie" informacją. Trzeba wolnobyło zamieszczać jedynie teksty z serwisu IAP i to w formie uzgodnionych ze sztabem.

W Gdańsku do akcji zastraszania i obezwładniania mieszkańców użyto około 30 tys. milicjantów i pokrewnych służb. Koszt przygotowań wojewoda obliczył na 450 mln zł.

/za przegląd wiadomości Agencji Innych nr 24/

DŁACZEGO IDĘ?

Dlaczego idę? Trudno mi odpowiedzieć na to pytanie. W zasadzie to nigdy nie zastanawiałem się nad tym głęboko. Po prostu jest fajnie. I to fajnie nie pod względem turystycznym /choć to również/. Idąc można dowiedzieć się paru rzeczy co się dzieje w szerokim świecie. Poza tym są to dla mnie wspaniałe rekolekcje. Człowiek czuje tutaj siebie. Nie ma telewizora, radia, gazet. Odpoczywam i jednocześnie ładuję się duchowo, to ma wystarczyć na cały rok! Czuję wspólnotę, widzę łączącą mnie z ludźmi. Jakże często w codziennym życiu, zamknięci w betonowych klatkach w sąsiadach nie dostrzegamy ludzi. Tutaj idący obok ciebie człowiek może w każdej chwili świadczyć pomoc, ty jemu również. To nas zbliża i wzajemnie dowartościowuje. Czują się tutaj naprawdę wolni.

WIELKIM

AW SZANIEC